

**ผลของการพัฒนา
แนวทางปฏิบัติระบบพยาบาล
เจ้าของใช้ในผู้ป่วยมะเร็ง
ที่ได้รับการยาเคมีบำบัด
แผนกผู้ป่วยนอกเคมีบำบัด
โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี**

จุไรรัตน์ ธรรมเพียร

ชื่อเรื่อง : ผลของการพัฒนาแนวทางปฏิบัติระบบพยาบาลเจ้าของไข้ ในผู้ป่วยมะเร็ง
 ที่ได้รับยาเคมีบำบัด แผนกผู้ป่วยนอกเคมีบำบัด โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี
 ผู้วิจัย : นางจุไรรัตน์ ธรรมเพียร

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาแนวทางปฏิบัติระบบพยาบาลเจ้าของไข้ ในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด แผนกผู้ป่วยนอกเคมีบำบัด โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด จำนวน 81 คน เลือกแบบเจาะจง และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในห้องฉีดยาเคมีบำบัด จำนวน 8 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบเก็บตัวชี้วัดคุณภาพการพยาบาล แบบสอบถามความพึงพอใจ ความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลของผู้รับบริการ และแบบสอบถามความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ที่ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและทดสอบความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach' alpha coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.976 และ 0.986 ตามลำดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 17 ธันวาคม 2561 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอนุมาน ได้แก่ สถิติทดสอบ Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่าระบบพยาบาลเจ้าของไข้ที่พัฒนาขึ้นเป็นการจัดระบบบริการพยาบาลที่มีการมอบหมายให้พยาบาลวิชาชีพ 1 คน รับผิดชอบให้การพยาบาลผู้ป่วยเป็นรายบุคคลแบบองค์รวมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่แรกรับผู้ป่วยเข้ามามีชีวิตชีวาจนจำหน่ายกลับบ้าน โดยพยาบาลเจ้าของไข้มีอิสระในการให้การพยาบาลผู้ป่วยภายใต้ขอบเขตของวิชาชีพ โดยเป็นผู้วางแผนการพยาบาลประสานงานกับทีมสุขภาพและให้การพยาบาลผู้ป่วย โดยใช้กระบวนการพยาบาล ภายหลังการใช้ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจโดยรวมต่อบริการพยาบาลระบบพยาบาลเจ้าของไข้ ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.65, SD=0.50$) ส่วนในรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่พบอุบัติการณ์แทรกซ้อนที่รุนแรงเกิดขึ้นกับผู้ป่วยขณะได้รับการดูแลโดยระบบพยาบาลเจ้าของไข้ ผู้ป่วยได้รับดูแลที่ครอบคลุม/ส่งต่อทีมร่วมดูแลร้อยละ 98.76 มีความรู้ความเข้าใจการดูแลตนเองของผู้ป่วยระหว่างรักษาด้วยยาเคมีบำบัด และความสมบูรณ์การบันทึกเวชระเบียน ร้อยละ 97.53 และร้อยละ 97.53 ตามลำดับ ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพก่อนใช้ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ อยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.05, SD=0.63$) โดยที่ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ

มากกว่าค่าคาดหวัง ($\bar{X} = 3.50$) ในระดับที่สูงกว่าทุกข้อและภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพหลังใช้ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64, SD = 0.52$) โดยที่ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ มากกว่าค่าคาดหวัง ($\bar{X} = 3.50$) ในระดับที่สูงกว่าทุกข้อและภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยพบว่าพยาบาลวิชาชีพ มีความพึงพอใจในงานโดยรวมสูงกว่า ($\bar{X} = 4.64, SD = 0.52$) ก่อนการใช้ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.63$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ควรมีการนำระบบพยาบาลเจ้าของไข้มาใช้ ในการให้บริการผู้ป่วยให้เกิดความต่อเนื่อง และผู้บริหารควรส่งเสริมระบบการมอบหมายงาน โดยระบบพยาบาลเจ้าของไข้ นอกจากนี้ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยใช้ระบบพยาบาล เจ้าของของไข้ อาจด้วยการชมเชย การให้กำลังใจ โดยเฉพาะพยาบาลเจ้าของไข้ที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดี เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการและครอบครัว และควรมีการศึกษาผลของการใช้ระบบพยาบาลเจ้าของ ไข้ในกลุ่มผู้ป่วยประเภทอื่น ๆ หรือกลุ่มผู้ป่วยที่ต้องการดูแลในระยะยาว เป็นต้น เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการ ดูแลอย่างครอบคลุมแบบองค์รวม